

Mazowiecki

Urząd Wojewódzki w Warszawie

www.mazowieckie.pl

UWAGA, WŚCIEKLIZNA !

Dziki zwierzęta naszych pól i lasów boją się człowieka i zawsze uciekają na bezpieczną odległość. Zwierzęta chore na wściekliznę tracą naturalną bojaźliwość. Dlatego widok błądzącego bez celu lisa, borsuka, leżącej sarny lub wiewiórki **powinien nas zaniepokoić**. Te bowiem dziki zwierzęta, które pozwalają się do siebie zbliżyć, dotknąć lub schwytać, na pewno są chore i wówczas istnieje niebezpieczeństwo zakażenia się od nich wścieklizną lub innymi chorobami. Również **niebezpieczne jest dotykanie zwłok** padłych dzikich zwierząt. W żadnym wypadku nie wolno zdejmować z nich skóry. Koniecznie natomiast jest powiadomienie służby leśnej.

Źródło zakażenia to: psy, koty, dziki zwierzęta, nietoperze, czasami inne zwierzęta nie mające znaczenia w łańcuchu epizootycznym wścieklizny (sarny, wiewiórki, gryznie zakażone przypadkowo wścieklizną). Wirus przenoszony jest ze śliną chorego zwierzęcia przez ugryzienie lub oślinienie uszkodzonej skóry lub błon śluzowych; chory na wściekliznę człowiek również wydała wirus ze śliną. Wścieklizna wylęga się od 1-3 miesięcy; w sporadycznych wypadkach może się wahać od 10 dni do roku.

W pierwszym okresie choroby pojawiają się: bóle głowy, gorączka, nudności, niepokój psychoruchowy, czasami występują napady szału. Następnie choroba przechodzi w okres porażenia prowadzący do śmierci.

Charakterystycznym dla wścieklizny objawem jest wodowstręt – polega on na gwałtownych skurczach mięśni gardła i głośni przy próbach połykania płynu lub nawet na sam widok lub odgłos leżącej się wody. Śmierć następuje zwykle po 4-5 dniach.

ZAPOBIEGANIE I ZWALCZANIE WŚCIEKLIZNY

- **nie głaskanie** zwierząt dzikich,
- **szczepienie ochronne** zwierząt domowych narażonych w ognisku na zakażenie,
- masowe szczepienia ochronne psów, kotów na zakażonym terenie,
- masowe szczepienia doustne zwierząt dzikich na terenie zakażonym wścieklizną,
- prowadzenie nadzoru weterynaryjnego nad zwierzętami importowanymi (w Polsce wymagane jest aktualne świadectwo szczepienia p/wściekliznie),
- **natychmiastowe zgłoszenie lekarzowi** weterynarii pokąsania zwierząt domowych przez zwierzęta dzikie lub inne zwierzęta podejrzane o zakażenie wścieklizną,
- używanie właściwych rękawic ochronnych przy dotykaniu zakażonego materiału lub przy badaniu zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną,
- informowanie ludności o sposobach postępowania ze zwierzętami na terenach zakażonych wścieklizną i sposobach ochrony przed zakażeniem,
- szczepienie p/wściekliznie ludzi pokąsanych przez nietoperze oraz inne zwierzęta,
- nie wolno dotykać chorych i padłych zwierząt dzikich,
- stosowanie szczepień zapobiegawczych u osób narażonych zawodowo na zakażenie.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POKĄSANIA PRZEZ ZWIERZĘTA

- w momencie pokąsania należy **ustalić właściciela** zwierzęcia (imię, nazwisko i adres zamieszkania), w celu zgłoszenia go do obserwacji weterynaryjnej,
- zwierzęta domowe, które pokąsały człowieka należy **poddać badaniu** i obserwacji przez lekarza weterynarii przez okres 15 dni, co pozwala często wykluczyć wściekliznę i skrócić szczepienie do 1-2 iniekcji lub nie rozpoczynać szczepień p/wściekliznie u narażonego,
- rana po pokąsaniu powinna być **dokładnie umyta wodą** z mydłem i opatrzona,
- natychmiast **należy zgłosić się do lekarza** pierwszego kontaktu lub najbliższego Oddziału Ratunkowego celem zaopatrzenia chirurgicznego i ewentualnego skierowania do Punktu szczepień p/wściekliznie,
- zwierzęta domowe padłe lub zabite **należy przekazać do badania** weterynaryjnym laboratoriom diagnostycznym.

Wścieklizna jest objęta wykazem chorób, których zwalczanie normują ustawy:

- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U.2008 Nr 234 poz. 1570),
- Instrukcja Ministrów Zdrowia oraz Rolnictwa w sprawie zapobiegania wściekliznie u ludzi (Dz. Urz. MZIOS z dnia 15 grudnia 1967 r.)